

vieta, taigi ant Zemes ir ant kitu saules sistemo dangiszkų svietu.

Nusiszovë	czia	unteroficie
-----------	------	-------------

100 angieškau mynų. 10 min
tolimos kelioms nė vienas 10
jus ne atliko savo amjy, to kun
jei suprasti ne taip lengva. du
n išsazta iš naujansjy ka- 10
lyk lekia su greitumu 2500 10
, balsas gį padaro 1100 pė- 10
er sekunda. Jeigu išsazta 10
galaty lėkti iki saulei su 10
odu greitumu, tai ant nulė- 10
iki saulei reikalautų 9 mė- 10
isais gį szvio, jeigu galė- 10
toli nuolėti, ateitų dar po 5 10
ku nu puoluimį kulkos. Jei 10
žgintų ant žemės žmogus 10
tikis taigi ilga ranką, su kure- 10
tyk saulei nuo jo jos karė- 10
jeigu nudegtų pirsztas, tai 10
visą savo amį ne pajstų 10
Hėjimo: kol jausmas skaudė- 10
jintų, butų jau seniai numi- 10
kadantį nerval perezanti 10
purgaba juos su grei- 10
100 pėr per sekunda. Tai- 10
pajutimo skaudėjimo nuo 10
eginimo rankos nuo saulės 10
odę reiktų lygiai 155 met- 10
ant ant pėrbėgimo nuo sau- 10
reikalauja 8 minutų. Taigi 10
ėjus saulei, manotų, ja 8 10
toms veliaus negu ji isiztko 10
toma. Ant pėrnėsimo pajie 10
uo saulės ant žemės turi bu- 10
tu deapieski xirti koka 10

[illegible]

pa pājēgi po visus ēšancius
emēs daiktus.

Atsīzaukimas.

Ēvynēs Sargas*, lietuviskas
atsīzē izsēģins Tilžeje, N. 2
1900 m. padavē ūmānyp, ū
ult tārtingēni lietavini pat
tuko jūbēlējū izsēģind visp
tupo Motiejus Valenciusas
p, kuris pērdavindēdami, tu
tūpē pelpē. Bēsiartnānt sīm
tēms sukutavēns gimino
tupo Valencius pē laikrās
KATALIKS, isēinānti Ch'ca
ir Saulē, isēināncij Maba
City, paduots buvo projek
dānt viedoto darymo intereso
kys. Valenciusas rāstys, juos
siantī padovānotū Drua
MOTIELER, kuri ūs pini
viedoti ir, padavē rāstys

rinutais iz parādavinējums
 stus, ielietu stipdīvējā
 Zēmaizīcy vīskupā ant
 nautērturīgu lītiavī studentu
 anīmpa tē pagyē kuone .vāi
 vīskīzī laikraizēis, o laikis
 Zēmaizīz, izēisjins Brook
 nē aplēsnē savo kasiztas
 nē ant naudos stipendīos
 tēmp vīsk. Valencīaus
 tēp, beje pentkīti, kuriame
 pēp sēkancīos Zēmaizīcy vī
 knygoles: a) Pasakojīmai
 no Treīnīnko, b) Pāausjīng
 kīnējē, c) Vāikū knyge-
 d) Palangos Jūzē, e) Zēmai-
 patārēl.
 dieng Vāsarīo, t. y. per 100-
 nēis sēkaturēš gīmīno y-
 Motījaus Valencīaus, y-
 Sheoah rīē ī aplīnēkēis esīda-
 m tīkras kōmētas īz 12 y-
 kur s rūpnīas apī sūrinīkū
 yīzīslēdīm nōrē kelīn zār-

dėje lokias gausias aukas ap-
 Jėbūlinio vyksupo Motie-
 valanciaus komiteto, dū-
 aukia į visus geros valio-
 nus, kad su savo aukoms pa-
 dintų įvykdyti paikų užma-
 iszleidimo to garbingo i-
 suosia lietuvio rasytų, už ku-
 pasukui bus įteigta st pen-
 turai duos paszelpą nevian-
 ciniam kasytų, o norincian-
 tti augesziensiu moksle-
 niu lietuviai. Aukaudami an-
 reikalo pinigms, mes stato-
 uogerizuiam paminklį vyksu-
 alancizui, kuozisizlingiau-
 pripajistame jo nuopelnu-
 vyvės padarytus, o podra-
 cūnė daria krizesziensisko-
 sziszirdystės ir patys su is-
 mes kuoguerizais liudijim-
 esame atszalsiusis ant du-
 kienio turi buti bragū-
 zis lietuvio szirdžiai.
 N. PETRAS ABROMAITIS—pres-
 N. ANTANAS MILUKAS—sekr-
 S. Atsilankius Jėbūlinis
 atstokantui kun. Milu-
 New York'o apielinkėse, to-
 padimai praklinesni lietuviai
 ozadami vizisakį susidariusio-
 teturi, pasyryt isz savo tarp-
 teturiu rinkimui aukų. Ko-
 riau jai yra iszrinkti ir
 anti Brooklyn'ne, Newar-
 Beth'o. N. J. kleh.

Žindžius, kurs pats paaukavo \$5 vysk. Valanciozas rasytų išleidi- mui, priadėjo, kaip veik pasveik- ses, padaryt kolektą ir paskirti savo parapijoje aukų rinkikus.

Teippat pritarė tam užmanymui, patys paaukaudami po 10 dolerių, kunigai-klebonai: A. Kaupas iš Scranton'o, M. Szed- vydis iš Pittstono, J. Kaula- kis iš Philadelphia, J. Žilinskas iš Plymouth'o ir M. Lopeta iš Wilkes Barre.

Per susirinkimą Brooklyn'e 27 d. Vasario nutarta, prisidant prie Jubilėinio komiteto, dalį pinigų suolektuotų paskirti premijoms už parapijos vysku- po Valanciozo biografijos. Pre- mijų paskirta trys, beje po 100, 15 ir 10 rublių. Premijos bus gar- sinamos vardu New York'o apie- linkės Lietuvių. Šaitam prakli- nam užmanymui pritarė Ne- wark'e per susirinkimą 28 Vasa- rio ir Elizabeth-jort'o klebonas pilnai jį pagyrė. Konkurso su- džioms, kurie turi apsidyti, kurs iš prisijutį rankraščių yra ge- riausiai parašytas, paskirti: ku- nigai: V. Varnagiris, Brooklyn'o klebonas, J. Žilinskas, A. Kau- pas, A. Milukas ir p. V. Staga- ras.

Aukas prima ir pats kaslerius, kurio adresas yra: V. STAGARAS, SHERMANOAH, PA.

Isz Amerikos.

Harvardo universitetas ban- krutija.

Amerikoj, nors daug yra mok- sliszių įtaisy vadinamų universi- tetais arba akademijoms, bet di- deliame skaitliuje ne daug yra tokių, kurie iš tikrų būtų verti vardo universiteto arba akademi- jos. Vienas iš geriausių universi- tetų Amerikoj yra Harvardo universitetas. Dabar pasirodo, kad ta moksliška įtaisa atsi- rado pavojuje, kadangi mat ne už- tenka pinigų ant jos ušlaikymo. Pereituose metuose pasirodė ne prteklius 40000 dol. Dabar uni- versiteto uždveida rengiasi suma- žinti išdavimus ant ušlaikymo dailės ir mokslų fakultetų. Ean- ti prie universiteto veterinarijos mokykla bus uždaryta; slaviz- kas departamentas visai panai- kintas.

Amerikonu nekencija.

Gyventojai naujų Amerikos val- dybų Porto Rico nekencija la- biausiai amerikonių negu ispanijoi- nų; ant apsiereiskimo to nekenti- mo reikia mažiausios prieštasties. Mieste San Juan užteko pasikun- dimo mokyklų, buk jį nukriaudė amerikoniszkas mokyklos inspek- torius Armstrong, o tuojus susi- rinko keli tukstanciai portoriko- nų ir traukė ulyzioms, metydami akmenimis į namus amerikonių ap- gyventus, sauksdami "szalya su amerikoniais"! Reikia kokio nors įspainiojimo Amerikos į dides- nius nesatikimus su kokia nors galingesne viespatyste, o gyven- tojai naujų teip lengvai gautų valdybą be abejonės pasikeltų prieš naujus savo ponus.

Su kumszcia užmokejo savo advokatui

PEKIN, ILL. Perkratinojo ciza provą žydo Samueliaus Mosero, kuris buvo apskystas už užmuzu- mą savo pacios ir vaikų. Advoka- tui Cunninghamui vienok pasi- sekė jį išliuosuoti nuo kilpos, su- džia nusprendė Moserą ant 20 metų įkalėjimą. Apgarsinus nu- sprendimą, kada advokatas pris- artino prie apskysto ir isreiskė džiaugsmą, jog pasisekė išsiaiški- ti nuo kilpos, tas drožė savo apgi- nėjui su kumszcia ir nosj teip smarkiai, kad isz nosies ir burnos iszsisveržė kraujas.

Nusizove lenkiskaz kunigas.

MINNEAPOLIS, MIN. Viename czianykszcziame hotelj nusizovė katalikiskaz kunigas, lenkas Pranciskus Budzynski. Saitas kunigas mat likosi praszalintas nuo prabaszczystos Duluth di- jeczejioj ir isz rupeczio, nežino- damas kg daugiaus daryti, nusiz- dūdė. Pirmaisiai bandė jis nu- siudyti su gazu, bet hotelio tar- nai užuodė gazą ir nedavė; tai jis pasinaudojo isz revolverio. Jo kiseniuose rado laiszką vys- kupo M. Galtriko, kuriame vys- kupas atstato nuo prabaszczys- tos.

Rauples sztete Kansas.

TOPEKA, KANS. Szeteto avei- kstos užveida gersina žinias apie smarkiai iszivieszpavatus Kansas sztete rauplių apidemi- ją. Rauplėms serganzęj yra abar su virszam 1000. Smar- kiai isz slanzcia pavieczuose isz isz Cherokee.

Gaisrai.

DUBOIS, PA. Netoli nuo ciza, miestelyj Sherwood, siautė didelis gaisras, kuris beyeik su visu is- naikino visą miestelį. Ugnis teip greitai platinosi, kad gyventojai sudegusii namų vos pats spējo iszsigelbėti, sau turty labai mažai galėjo isz deganezių triobų isz- nesztis.

GRAND HAVEN, MICH. 5 d. kovo sudegė ciza viesza skaitiny- ciza, o joje 5000 visokio turinio knigu. Blėd ugnies padarytą skaito ant 100000 dol. Viakas užsekurata buvo vos ant 45- 000 dol.

DETROIT, MICH. Sudegė ciza didelės dirbtuvės Olds Motor Works ir dalis dirbtuvių Detroit Stove Co. Ugnyje pražuvo vie- na ypatu, o kelios likosi sunkiai apskutos ir apdegintos.

NEW YORK. Sudegė ciza krau- tuvės New Haven & Hartford geležinkelio. Blėd ugnies pa- darytą skaito ant \$250000.

Vetros.

LITTLE ROCK, ARK. Pereitos nedelios diena siautė ciza baisi audra. Mieste Van Buren per- kunas trenkė į Morrellio namus ir apsvaigino jų saviņkį. Ant ulyzioms perkunas užmuzzė vieną vaiką. Vėjas nudraskė stogus nuo daugelio namų. Greene pa- vietij 5 žmonės vėjo sugriautuo- se namuose tapo užmuzzi. Vetro- szstetuose Arkansas ir Ken- tucky neispauskaytai daug blė- dių pridribo.

WILLS POINT, TEX. 9 d. kovo szitose aplinkinėse siautė baisi vėtra, kuri ant savo kelio viską isznaikino. Sugriovė visi 14 na- mų, o daug jų pagadino. Prie to 4 ypatu tapo užmuzztos, o apie 20 yra sunkiai sužeisti.

NEW BOSTON, TEX. Siautė ciza baisi vėtra, kuri ne mažai triobų su visu arba isz dalies sugriovė. Prie to 5 ypatu likosi sunkiai sužeistos.

TORELL, TEX. Siautė ciza 9 d. kovo baisi vėtra, kuri daug blė- dių pridribo. Apart to atsitiko ir debesų praplyšimai. Prie to, daug žmonių prigirė.

Nelaimas ant geležinkelio.

CHARLESTON, W. VA. Ant West Virginia geležinkelio susi- muzzė darbiniskaz traukis su ve- žančiu anglis. Prie to 3 darbi- nikai likosi mirtinai apskuti.

CLEVELAND, OH. Ant Baltimore ir Ohio geležinkelio susimuzzė du traukiai. Prie to 3 žmonės liko- si sunkiai apskuti; vienas isz apskut- tų turės mirti.

Suspendavo už szokius.

APPLETON, WIS. Szeszi studen- tai Lawrence universiteto likosi suspenduoti ir ne gali lankyti prelekojų per dių sanvaiti, vieną gi merginą, lankanczią universite- tų, suspendavo iki pabaigai pus- meczio. Ir už koki baisų nu- siudijimą? Už tai, kad tie studen- tai ir mergina žmė dalyvum su- draukiuse. Europoj nieks ne drau- diuki studentams eiti ant szokių, kadangi tas visgi yra geresniu negu daugelis kitokių darbų, ko- kių Amerikoj ne draudžia studen- tams.

Verguve Suvienytose Valstijose.

ANDERSON, S. C. Pietinėj Ca- rolinoj labiausiai neuzkencija rolynų, dar vis ne laiko juos už žmonis, bet ne negry darbo ap- siesti negali, laiko negrus po seno- vai kaip savo vergus. Farme- riaai juoda negrams ant pasiraszy- mo kontraktus, po kokiems var- gszai be skatymo pasiraszo. Mu- sza paskui tokius darbinikus, ka- da tik nori ir kitaip skriaudžia. Verguvė mat neiszytko laisvoje Amerikoj; galima ją patikti ne tik pietinėj Carolinoj, bet ir ki- tuose sztetuose.

Amerikos garbes naikintojas.

Miestė Havanoj atsiuvo prova Amerikos paskirto ant Kubos paceto urėdniko Johno Sheridan. Jis apskystas buvo už pasavi- nių piniginių paceto siuntinių ant \$13000. Sudas rado Sheri- daną kalta ir nusprendė ant 2 metų įkalėjimo ir užmokėjimo pasisavintų pinigų. Kad tai Amerikos randas pasirdamas svetur savo urėdnikus, mažai žiuri ant paskirtų urėdnikų doros ir tokiu būdu terzija garbę visų Amerikos urėdnikų.

Dinamito eksplozija.

EL PASO, TEXAS. Netoli szito miesto esanzciose akmenų skaldi- nyziose atsitiko baisi dinamito eksplozija, kurios du darbinikai likosi ant vietos užmuzzi, o trys teip sunkiai užgauti, kad negali iszgyti. Visi užgauti darbinikai, iszėjus darbo vedėjo, buvo me- kšikoni.

Suraktyti jurininkai.

NEW YORK. Į czianyksztį por- tą atkako nuo Kubos angliskaz garliavys "Camperdown" ir su- stojes prie "Liuosybės" monu- mento, pareikalavo porto po- liocijos pagelbos. Atkako su pa- gelba poliocijos garliavys "Pa- trol". Porto poliiciantai rado ant szaukianzio pagelbos laivo 12 žmonių suraktytų geležiniuose retėžuose už nepaklunump. Poliicija pagarbento tuos žmonis ant savo laivo ir nuvėžė į kalėji- mą.

Neteislingas urodininkas.

SAN FRANCISCO, CAL. Likosi ciza suresztuotas Juozas Coselin, buvęs New Yorko paceto urėdnik- kas. Jis apskystas už p.vogimą 143 registruotų laiszkų, kuriuose buvo \$40000 bondais ir \$3000 ga- tavais pinigais. Į San Francisco atkako jis su jauna mergina, New Yorke gi paliko paczią ir dvejatą vaikų.

Pripažino daugpatystę.

SALT LAKE CITY, UTAH. Se- natas mormonių uždėto szeto Utah'os pripažino daugpatystę ir visus, kurie buvo apskysti arba nubausiti už daugpatystę, paliaus- vo nuo bausmių. Rods ant to- liaus vesti daug paczių yra už- drausta, bet už tai szeinyuos su daug paczių yra pripažintos kras- to tiesoms.

Visa szeimyna užsinuodino.

HARTFORD, WIS. Moteris ir dvejetas vaikų farmerio Venzelio, gyvenanczio netoli Hartford, sunkiai apsirgo pavalgė vakarie- mi. Vienas vaikas pasimirė, o ki- tas ir motina dar pavojingai ser- ga. Daktaras nusprendė, jog jie užsinuodino, bet nuo kokių nu- dų, negali pasakyti. Valgė jie kiaušinius; kiaušį gi pats pasker- dė.

Gyventojų skaitlius Alaskoj.

Laikė paskutinio liadės su- skaitymo atsiuovusio pereituose metuose, skaitlius gyventojų Ala- skoj pasirodė 63592 galvos. 1890 m. gyventojų ciza buvo tik 32052. Taigi skaitlius gyventojų per 10 metų pasidaugino ant 98,470. Didžiausias miestas yra Nome, ja- me yra 12486 gyv.; Skaguay gi 3117.

Užmuzzė perkunas.

ATLANTA, GA. 6 d. kovo, mies- telyj Welah trenkė perkunas į namus paceto virsziniko Morgano ir užmuzzė jo paczią ir dvejatą vaikų. Mat ir žmonis laikė pasi- kaltę perkunai, kurie ne žmonių ne aplenkia.

Uždidege tunelis.

CENTRAL CITY, COL. Netoli nuo ciza, Utah Hill, užsidėge Malepi- lo tunelis. Trys darbinikai, dir- bę tunelyj, užtroško nuo dumų ir garų. Ugni ant rtytojas už- gesino, bet buvusis tunelyj dar- binikų iszgelbėti ne buvo galima, rado juos jau ne gyvus.

Marmoro kastytes Wisconsin.

MILLWAUKEE, WIS. Stones isz Ashlando atgabenos prabas gra- žaus marmoro, surasto szaurinia- me Wisconsin. Marmoro yra ciza dideli plotai, jie tvieria visų upės lovių. Marmoras yra juodas, gražus toka, kurį randa vien New Yorko, Vermonto sztetuose ir Vengrijoj.

Nusibankrutino bankas.

NILES, MICH. Nusibankrutino ciza esantis vienas isz didiausių mieste First National Bank. Ban- ko kasierius su pinigais pabėgo. Banke buvo szteto depozitų už 30000 dol., o privatiskų depozitų už \$387842.

1 Užmuzztas, 5 sužeisti.

GALLESBURG, ILL. Czianykszczi- se lentų pjovinyziose pasiliuos- vusi dielinė likosi rato smarkiai į szalį numesta; ji užmuzzė ant vietos maszinistą, 5 gi darbinikus sunkiai sužeidė.

Explozija.

PITTSBURG, PA. Dirbtuvėse Jo- nes & Laughlin Iron Works atsi- tuk garinių dūdų eksplozija, ku- rios penki darbinikai likosi labai sunkiai užgauti, vienas isz jų už- gautas mirtinai.

Isz darbo lauko.

HARLETON, PA. Lehigh Val- ley Coal Co. kastyneis pagarsino, jog pakelta užmokestį ant 10% mokes tik iki balandžio mėnesiui 1902 m. Kompanija atsisako siusti delegatus ant konferencijos su kalnakasij unija. Paveiklį szitos kompanijos be abejonės seks ir kiti kastynių saviņkai. Jeigu kompanijos ne perkeis savo pa- davyjimą, be abejonės turės už- gimti vėl sztraikai. Kad juos dar- binikai galėtų laimėti, dabar, pirm laiko, turi organizuotis.

BUFFALO, OHIO. Lietuvių yra ciza tik penkis ypatos. Dar- bai eina ciza pusėtina. Szitose aplinkinėse atidarė dvi anglių kastynes, o nuo ateinanczio mė- nesio pradės jose gerai dirbti. Reikia ciza daug darbinikų, bet norinti gaut darbų, turi prigulėti prie unijos, o kas ne priklauso, turi užmokėti 10 dol. įstojimo. Stato ciza ir kitą stiklo dirbtuvę. Ambrozaitis.

NEW HAVEN, CONN. Atka- ko ciza agenzas Londono kapita- listų, kurie nori nupirkti visas Amerikoj esanzcias szlky dirbtu- ves. Jeigu tas jiems pasisek- sų, tai jie perkeltų dirbtuves į jiems tinkamas vietas, kitas su visu uždarytų ir pertai daug dar- binikų aisrastų be darbo.

CONNELLSVILLE, PA. Darbo szitose aplinkinėse yra gana. Pe- reitą sanvaitę degė szitame ap- skirtyj 18730 kokso peczių, sto- vėjo gi 2717 peczių. Dirba vidu- tineskai po 6 dienas.

SHAMOKIN, PA. "Natalie" kastyne darbinikai pakėlė sztraiką, kadangi mat kompanija ne nori užmokesti darbinikų už- darbio. Sztraike dalyvauja 1200 darbinikų.

HARLETON, PA. Czianykszc- ziai kalnakasij skubina organi- zuotis. Jeigu užgimti sztraikai, tai czianykszczi darbinikai eis isz vien su unijoms.

PITTSBURG, PA. Darbai czianykszczi dirbtuvėse sziumo kartu eina labai gerai. Visos dirbtuvės dirba pilną laiką ir už- darbiai darbinikų ne mažiaus.

EXPORT, PA. Darbai iki sziol eiti labai gerai, bet dabar pradeda eiti niekyn. Todėl te- gul ciza nieks ne keliauja dabar darbo jieszkoti.

SCRANTON, PA. Sztraikas darbinikų szlky dirbtuvių trau- kiasi toliaus, kadangi dirbtuvių saviņkai ne sutinka ant pakėlimo už darbą užmokesio.

SCRANTON, PA. 800 darbinikų Dolph Coal Co. pakėlė sztraiką už darbą, kad kompanija praszalino nuo darbo prigulinczius į uniją darbinikus.

SHARON, PA. Sharon Coal and Limestone Co. davė padir- dinti 500 naujų karų. Turbut todėl jos kastyneis pridės smarkiau dirbti.

ALTONA, PA. Creeson & Clearfield Coal Co. pirkio szitose aplinkinėse 10000 akrų žemės su anglis ir parengs ant jos ke- lias naujas kastynes.

DENVER, COL. Sztraikai czianykszczi kalnakasij pasibaigė. Kastynių saviņkai sutiko pakelti darbinikų uždarbį ir jie sugrįjo prie darbo.

SHAMOKIN, PA. Prasidėjo darbai "Union Coal Co." kasty- nese. Prie darbo patilpo 800 darbinikų.

Mieste Port Talbot, Onta- rio (Kanadoj), bus neudilgio pa- rengtos didelės plieno dirbtu- vės.

YOUNGSTOWN, OH. Naujai susitvėrusi Youngstown Enginee- ring Co. rengia ciza dirbtuves visokių elektriskų maszinų.

CARNEGIE, PA. Bas ciza pastatytos didelės tiltų dirbtu- ves, kurios ras darbą 200 darbi- nikų.

DETROIT, MICH. Netoli Wyandotte pastatys didelės druskos rafinerijas, kuriose ras darbą 1300 darbinikų.

PITTSBURG, PA. American Steel Casting Co. pri 26 ul. pa- statys didelės maszinų dirbtu- ves.

LA CROSSE, WIS. Ketina ciza pastatyti maszinų dirbtuvę. Kompanija likosi jau inkorporu- ota.

BEAVER FALLS, PA. Pra- dėjo dirbtinti elektrisko gele- žinkelio liniją isz Beaver Falls į New Castle.

TARENTUM, PA. Prasidėjo darbai American Steel & Iron Co. dirbtuvėse. Dabar dirba gerai visose dirbtuvių dalyse.

YOUNGSTOWN, OH. Dirban- ti prie czianykszczių augstų po- czių darbinikai sutvėrė vietinę uniją.

ALDERSON, IND. Pasibaigė sztraikas czianykszczių kalnaka- sij. Dabar visose kastyneis dir- ba pilną laiką.

ELYRIA, OH. Sudegė ciza Tago panciaukų dirbtuvės ir per- tai 100 darbinikų ne teko darbo.

PARKERSBURG, W. VA. Pradėjo ciza statyti naujas plie- no dirbtuves.

CHAND RAPIDS, LA. Varsto- tuose Burlington, Cedar Rapids & Northern geležinkelio 350 darbi- nikų pakėlė sztraiką.

WINDYER, PA. Darbai ei- na prastai. Dirba dabar tik pu- šį laiką, taigi tik po tris dienas per sanvaitę.

Isz Lietuvos dirvy.

Ar mes ne galime dirbti vienybe?

Ant pakėlimo mus tautos rei- kia darbo daugiaus negu mes tur- ime darbinikų. Taigi, rodosi, darbo kiekvienam dirbanciam yra ne tik užtiklanti, bet per- vira. Kas tik nori dirbti, darbą gali rasti ne reikalaudamas ji- versti nuo kitų besidarbuojan- czių; kiekvienas gali savo darbu- rast atsikanczi vietą be vorki- mo juo no kitų. Už darbą, ra- dosi, mums ne reikėtų terp save- šėliesi, bet dirbti, kaip kas įs- gal, ant musų brolių labo. Tuom tarpu pas mus yra visi atbulai: didesni dali musų pajiegy, dides- nę dalį musų darbo mes apver- cizame ant savi tarpinės kovos. Jeigu dar mes kovotume už principus, tas ne būtų dar blo- gų, bet mes ne tiek kovojame su principais, su piktais darbais, kiek su ypatomis. To, mums rodosi, nieks ne gali pagirti. Kunigai prie tinkamos ir prie ne tinka- mos progos kovoja su Szaliup ir jo pasekėjais: net aizkandami dogmatą apie pragrą ne gali ap- siesti be pakutimo Szaliup ir jo vienistų, ne gali užmirsti savo piktumo ant vadovo tos par- tijos. Kunigų užgauti, žinoma, užmoka tuom pacziui: ir jie, aiz- kandami, paveiklami apie prieštis ligų terp žmonių, ne gali ap- siesti ne pokutėnį lygiai stekrų ku- nigų, kaip ir visos kunigijos. Tas ant galo ir gindo musų ne- sikencianczius partijas, musų sa- vitarpines kovas, ant kurių susi- naudoja musų pajiegos ir darbai, ant darbo, kuris paliktų žmėnei ženkla ant ilgo laiko mažai atlie- ka mums laiko. Kur yra daug darbinikų, besidarbuojanczių ant vieszos dirvos, ten gal but ir savi tarpinė kova, mes jį turime terp mažai, kad ne galime spru- pinti ne svarbiausiu masų reika- liu. Neesitikiame todėl tų pa- jiegy, ne varykime jų į savi tarpinę kovą, bet bandykime, ar ne galėsime, ir tarnaudami ne tiems patiems principams, darbuotis isz vien ant musų brolių naudos. Poiklime piktus darbus, kur tik jie apsiereiskia, lygiai terp mu- sų draugų kaip ir terp priešų, bet ne imkime už pamatą rasztų ir kalbų užkabinejimą ir niekini- mą mums nepatinkanczių ypatų. Tą įvesti viena isz sziausių neuz- tinkanczių partijų ne gali, bet reikia, kad form kovos perkeis- ty abidvi sziausių terp savę ko- vojanczius partijos. Prie gerų no- rų abiejų pusų susitaikymas ga- limas, ant to pirmiausiai reikia iszsidėdėti monopolizavimo įtek- mės ir despotizmo, bet kiekvie- nam, lygiai savo draugui kaip ir priešui pripažinti lygias su sa- vim tiesas. Ant kitokio pamato, žinoma, apie susitaikymą, apie sumažinimą mūsų partijų ir jų savi tarpinės kovos ne gal but ne kalbos.

Isz Baltimore, Md.

4 d. kovo czianykszczi Lietu- viai apvaiszcziuoją pamėniję numetimo baudžiaus. Ant ap- vikszcziuojimo pasivietė: Drų Szaliup isz Scranton ir Petrų Mikolainis isz Plymouth. Pries- atidarymą susirinkimo atėjo teo- gramas nuo New Yorko Laisva- manų kuopos su geriausiais lin- kėjimais.

Prakalbos atsiuvo ant Man- hattan halles po 1012 Baltimore etc. Ant susirinkimo pirmė- diu likosi iszrinktas p. Cesna. Jis pirmiausiai perstatė p. N. Ri- celinskį, kuris trumpoj kalboj ra- gino visus brolius organizuotis, rinktiesi į kravų ant nuveiki- mo svarbesnių darbų ant visų labo. Antras kalbėtojas buvo p. Nagurinauskas. Jis aizkino trumpai Lietuvos praeitį, kalbė- jo apie senovės lietuvius, kuris sulygino su szios dienos Lietu- viais, terp kurių antai Amerikoj yra tokių, kurie už pinigų perduoda savo brolius tvirciau- czioms partijoms. Ragino ne klausyti tokių savadidiotų, bet rizistiesi į darbiniskaz organi- zacias, griebtiesi naudingesnių visiems darbų. Kalbino tvirti- ti inoriją draugystės, skaityti lie- tuviskus rasztus.

K. Ratkauskas.

P. Mikolainis pirmiausiai kal- bėjo apie baudžiaus, priminė apie szios dienos baudžiaus, kurį nors priėmė kitokį pavidalį, bet visi- gi užtiklino. Toliaus apie kryžio- kus, kurie vardu krikscziiony- bės naikino Lietuvą kaip įmau- dant ir užtai apturdavo popie- žiaus palaiminimą. Susijungus Lietuvai su Lenkija, susidraus- vusi ponija su kunigais įvedė laudžiaus. Tik po įtekme ide- ali vakarinės Europos maskoliz- kos valdžios paliausavo Lietuva nuo baudžiaus. Toliaus nuro- dė, kad dėl stokos lietuvizkų mokyklų lygiai ciza Amerikoj kaip ir Lietuvoj, mes esame atlie- kę nuo kitų tautų, dėlko jaunes- nęji musų gentkartė virsta į sve- timentausius. Ant sulaikymo to- kio nykimo lietuvų, reikia neat- butinai lietuvizkų mokyklų, ku- rias ciza Amerikoj prie gero lie- tuvių noro ne sunku būtų pa- rengti. Ragino musų moteris prie apszvietimo ir auginimo vaikų gerais lietuviais. Užbaig- damas savo kalbą, p. Mikolai- nis ragino susirinkusius prie au- kų ant iszleidimo ugdito sujung- ty tautų laikraszczi "Freedom". Užbaigus kalbą, liko ant to- niuoro padaryti kolekta, ant ko surinko \$9.62.

Dras Szaliup pirmiausiai kal- bėjo apie vaiduos lietuvų su len- kais. Priminė, kaip lenkai ne- kėdavo lietuvius ciza Amerikoj, kad net lietuvizką vaiką, pak- avotą ant lenkiskų kapinių iz- mėt isz kapo. Apisalmazius vaiduos su lenkais, užgim 3 val- dą su musų paczių kunigais. Kunigai, begindami savo privile- gijas, žmonis reikalaujanczius sau teisybės apkelbia bedieviais, szliuparniais, tikėdamiesi tuom apginti jų valdomą parapiją ka- nuo žmonių kontrolės. Tokius drasolius ne vienas kunigas sten- gias praszalinti nuo darbo. Dras Szaliup priminė, kad jis pats buvo užmanytas ir tvetoja pir- mūnės lietuvizkos parapijos ir- tį pamatęs, kaip kunigai skriaudžia žmonis, žmė žmonėms iszrodinėti skriaudas, kokias nuo savo kunigų kenčia. Užtai ku- nigai apsauskė jį antichristu ir kitokiais paniekos vardais apdo- vanojo. Toliaus nurodė mela- gyes kunigų skelbiamas. Ra- gino brolius casyties prie Tė- vynės Mylėtojų draugystės, kal- bino rizistiesi į unijas, bet jas statyti ant socialistiskę pamato. Pasistengė, kad isz unijų galima but statyti kandidatus ant visokių urdų kaipo repre- sentantus darbinikų partijos. Toliaus ragino musų merginas ir moteris rizistiesi į kravų ir isz vien su vyrais darbuotis ant vi- sų lietuvų labo. Užbaigdamas kalbą, pamėnė apie liuosybę, kurios szpėdiniam gyvenime ne daug matyti. Valdžios pan- cizio žmonis ne tik pavergtuo- se krasztose bet ir teip vadin- moj liuosybės žmė. Liuosybės nieks dykai ne duos; galima ją vien iszkovoti. Ant to reikia organizuotis, nes tik galingų skriaudėjų klaus. Pasibaigus kalbai, visi padėkavojo kalbėto- jui karaliu plojimai.

Vardu visu trijų draugyszių:

Szv. Jono Krikstytojo, Kope- niko ir D. L. K. Keistucio, ku- rios parengė apvaiszcziuojimą, isztariame szirdingą aczių visiems susirinkusiems, kalbėtojams ir New Yorko Laisvamanių kuopai už jos gerus linkėjimus.

Apv. sekr. K. Baltramaitis.

Isz Iron River, Mich.

Saitame miestelyj yra apie 5000 gyventojų. Lietuvių gi yra tik penkis ypatos bet ir tie ne žino kuom yra: vienai laiko savę už lenkus, kiti gi už katalikus; kuom skiriasi lietuvys nuo kato- liko, jie ne gali suprasti, todėl ne reikalų tevyneš ne lietuvystės ne supranta. Šo tokiais žinoma, sunku susikalbėti, jie ne klauso atsisaukimų gerų tautiečių kal- binanczių lietuvius dėti aukas ant tautiskų reikalų. Jie ne priitaria užmanymui laikraszczi- uždėto sujungtą tautų pajiegome ant apgyimno jų tautiskų rei- kalų.

Aplinkinėse Iron River yra ke- lios geležinės rudos kastyneš ir lentų pjovinyzio. Darbai ka- styneš ne geriaus, kadangi kas- tyneš salopos. Yra darbai dar giores.

Vadinėdamas po vakarinus krasztus surinkau nuo svetima- czių: ant musų kankintinių 65c- o ant laikraszczi "Freedom" 35 c. Pingtus tuos siunčij į "Lie- tuvos" redakciją (aukos teo pa- kvitutos nr. 10 "Lietuvos").

K. Ratkauskas.

Isz St. Louis, Mo.

Lietuvių ciza ne daug, o ir tie pats nesilaiko kravoj, bet iszi- skirstę po visą miestą. Apšvie- dusi bus ciza apie 12 szeimynų, o pavienių bus tris syk tiek. Už- sima jie visokias darbas; ne- mažai yra ciza krauczių, bet kad jie uždriba ne daug, tai turi gana sunkų gyvenimą. Neutikimų terp lietuvų nėra. Nėra ciza ne jokios lietuvizkos draugystės, kadangi mat nėra isz ko ją tvirti.

Kitoj upės Mississippi pusėj, sztete Illinois, yra miestas East St. Louis. Lietuvių ciza, ka- tant apšvedasius ir pavienius, bus apie 300. Turi jie savo ba- nycezią ir kunigą. Masziolų už sa- vo dyviszką piepenį. Yra ciza ir lietuvizka pagelbinė draugys- tė. Czianykszczi lietuvizkos parapijos parapijonai ne labai su- tinku su savo prabaszczium. 3 d. kovo East St. Louiso lietuviai, prigulinti prie Nekalto

Isz visur.

Į Mieste Candobolin, Australijoje, neseniai buvo sūžtiks atsitikimas. Da 4vejai užsimanė gaudyti upę žuvį su dinamito pagalba. Pripylę stiklinę dinamito ir pritaipę prie kamščio pistolius, stiklinę įmetė į upę. Pamatę vienok žvejų su juo, jis sūžtiko vandenį, pagriebė dinamito pripylę stiklinę ir nesąžiningai su pūnams. Tie persigandę, leidosi bėgti, su juo gi, įsikandę stiklinę, stengėsi bėgti pavyti. Ant galo dinamitas explodavo. Explodavimas rodo žvejų neįgavę, bet sūžtiks ne liko nė ženklo, jis liko į dulkes dinamito sudraskytas.

Į Ant rubežius Izpanijos ir Portugalijos užgimė krivinas muszys tarp kaimiečių abiejų kraštų. Mat neseniai izpanijos kaimo Villardeos užmūstę muszynėse portugalijoje iz kaimo St. Vincent. Užmūstę kaimynai apsiginklavę, perėjo rubežį, užpuolė ant kaimo Villardeos ir jį uždegė. Užpuolę griebsė ginklų ir užgimė tikra batalija, kurioje daug žmonių liko užmūstų ir sužeistų. Tik atsistę kariauna besimuszanzius perskyrė.

Į Indijų randas pagarsino žinias iz paskutinio toje svarbiausioj angliškų valdybų žmonių suskautymo. Iz jį žinią matyt, kad valdant jį puikų kraštą anglijonams, per paskutinį desimmetį pasibaigėtinai sumažėjo gyventojų skaitlius. Mieste Bombay dabar ant 50000 gyventojų mažiau negu buvo 10 metų atgal. Skaitlius gyventojų Ma Kartho sumažėjo ant 220000, Bejopore ant 60000. Kaimų distriktoose sumažėjimas žmonių dar didesnis.

Į Mieste Cape Town, pietinėj Afrikoj, vis smarkiau siaureja indizkas maras. 7 d. kovo apsigro maru stovintis ant sargybos prie gubernatoriaus rūmų kareivis; pasimirė gi du europiečiai ir vienas baltveidis vaikas. Miesto valdžios, ant apsaugojimo nuo maro mieste stovintys angliškų kariaunos, nusprendė trečdajį gyventojų iz miesto perkelti ant lauko.

Į Maskolijoj dar vis traukiasi studentų maišatai. Mieste Kazanijų suareštavo 200 universitetų studentų. Peterburge, Kazanizkoj cerkvėj užgimė teipogi studentų maišatai pasibaigus dievmaldystai. Pasaukta ant suvaldymo studentų policija teip gražiai apsiėjo, kad tas net pasalinamas nepatiko: raiti policistai myniojo einančius uolizis studentus.

Į Ant Uraliaus - Riazanians geležinkelio linijos, kadangi kelias buvo sniego užneštas, išsiuntė 50 darbinjų sniego valyti. Besidarbuojant darbinjams ant sūžnių, atbėgo traukis ir pervaziavo 30 darbinjų. Kaip pasirodė, lygiai kelio sargas, kaip ir traukio vedėjas buvo girti, todėl jie ir vieni ne paisė ant besidarbuojančių ant kelio darbinjų. Nėsimė ta atsitiko netoli stacijos Volova.

Į Kijeve suareštavo vėl 40 studentų. Dėl bjaurių pasielgimų su studentais maskolizkoj valdžij, studentai atranda vis daugiau pritarėjų. Kaip pasibaigus sumisimaini pagimdyti kvailių caro tarnų augzestėse mokyklose, dar nieks ne gal įspėti, nieks ne gal dabar dar paskyti, katrai pusei atsis nusilenkti.

Į Mieste Rio Janeiro, ant pirmiesio Carirvo vienoje dirbtuvėj užgimė darbinjų ekstraktai. Sutraktieriai bandė įsiveržti į dirbtuvę biurg. Pasaukta policija tuojas pradėjo suardyti ir pulk darbinjų. Daug prie to darbinjų liko užmūstų arba paszuatų.

Į Australijoj, Kolonijoj New South Wales sudžiuvusių krumų gaisrai labai daug bėdies pridirbo. Ugnis išaizniko kelis žmonių tūkstančių akrų dirvų ir pievų. Prazuvo daug tūkstančių galvijų. Be abejonės turėjo prazuoti ir kiek žmonių, bet apie tai žinių nėra.

Į Mieste Bremoj, važiuojant Vokietijos cievorių iz rotuzėse ant geležinkelio stacijų, darbinjais Dietrich Weiland metė į cievorian kareitą geležies smoltą ir užgavo nepavojingai cievorian veidą. Darbinjais suareštavo.

Į Mieste Cape Town iki žiuliuo indizko maro pasimirė 23 žmonės, o 102 apsigro. Parvaotgi gyventojai ne klaus valdžij priskymų išduotų ant užkirti mo kelio ligai. Buvo ciza smar kūs susirėmimai gyventojų su policija, kuriuose policija likosi pergalėta.

Į Britiztame kanale 8 d. kovo siautė smarkios vėtros, dėl kurių laivai iz portų negalėjo išeiti, paczias nuo sausmėio negalėjo ateiti į Angliją. Netoli Bresto paskendo nežinomo vardo laivas. Kas atsitiko su buvaisiais ant žmonėms, tikrai nežinia.

Į Ties mieste Palermo, Italijoj, užkūlę raudonas dabesis ne išpasakytai išgaidino gyventojus. Nupuolę iz to debesis lytus buvo raudonas kar kraujas. Tasai raudonas debesis perėjo per visą pietinę Italiją. Raudonas lytis paeina nuo raudonų dukių vėjo atnešų iz Afrikos tirų.

Į Netoli Florencijos, mieste Santa Catharina, kaliniai pakėto maišutas. Ant jų suvaldymo reikiėjo suaukti kariaunę, kuri užmūstė 10 kalinių, o 57 paszovė. Mūstaiti užgimė už maištą, kadangi mat kalinio užveizda ne gerą kaliniamis davinėjo.

Į Portugalijos sostapielį, mieste Lisbone, "užgimė smarkios muszynėse tarp policijos ir studentų politichnizkos mokyklos. Policija mat įsiveržė į mokyklą ir su kardais pradėjo vaikyti studentus. Muszynėse iz abiejų pusių daug žmonių liko sužeistų.

Į Anglišką laikraštį "Daily Express" praneša, jog iz plaukęs iz Odesos su pelegriais keliaujančiais į Jeruzolimą maskolizkas gerlaivys ant Juodųjų jurių liko užkluptas baltos vėtros. Vilnyis nuo laivo virzaunos nunešė 72 pelegrius, kurie prigirė jurėse.

Į Laikę paskutinių vėtrų siautusių Francuzijos pakrantėse paskendo keli laivai: netoli Bresto paskendo žvejų laivas ir prie to 4 žvejai prigirė. Prancuzizkas laivas Saint Mars paskendo priezasai Morlaix. Iz buvusių ant žmonių 5 išsigelbėjo, o 7 prigirė.

Į Londone, angliškame parlamente pereinotj sanvaitė atsitiko bjaurios muszynėse tarp pasiuntinių. Parlamento prezidentas pasaukė pui cija ant izsmetimo ariškų pasiuntinių. Už muszynės ariškų pasiuntinių likosi ant dievski pasiuntiniai likosi ant dievski sanvaitę suspenduoti.

Į Netoli Heule, Belgijoj, greitai bėgantis pasidierinis traukis užbėgo ant tavorinio ir abudu traukiai iz dalies susidaužė. Prie to žys žmonės liko ant vietos užmūstų, pavojingai apklutų yra daug.

Į Didelį szalezai Karpatų kalnuose išvaikė vilkus; jie persikėlė nuo kalnų į klounis, dideliais pulkais užpuola ant kaimų ir parkeleivųjų žmonių. Iki szilvien Galicijoj išaizkė vilkai sudraskė 12 žmonių.

Į Vakarinėj Vokietijoj, kastyne Gelsenkirchen, atsitiko 7 d. kovo smarkios eksplozija, kurios 10 darbinjų liko užmūstų ir daug sužeistų. Nuo eksplozijos užgriuvo ka stynių olos ir užbėgo daug dirbančių darbinjų, su kuriais nežinia dar, kas atsitiko.

Į 9 d. kovo, ties Austrijos sostapiel Vindobona siautė smarki sniego dargana, laike kurios nieks ne dryso ant uolizis kariai ir geležinkelio traukiai.

Į Egipte užgimė tvana. Upė Nil išsižiojo per krautus, vanduo psikėlė augzestui negu budavo kitais metais ir su visu nuplovė kelus ant žemėsnių kalvų pastatytus kaimus.

Į Vokietijoj, provincijoj Kasel, nuo tirpstancio sniego užgimė dideli tvana, kurie ne mšai bėdies pridirbo. Daugelis kaimų yra vandens uolizų.

Į Ant Samos salų, neseniai Vokietijos užimtų, ant salos Upolia rado labai turtingus aukso plotus.

Į Rauplės vis dar smarkiai siaureja mieste Glasgow, Sakotijoj. Vieną tik dieną buvo 42 nauji apsigimai; ligonbucziuos gi yra 450 rauplės sergančių.

Į Mieste Lima, sostapielį Peru, Pietinėj Amerikoj, 8 dieną kovo siautė smarkus žemės drebėjimas, kurie daug mieste namų pagadino.

Į Mieste Iran, ant prancuzizko rubežius, Izpanijoj, multinyzios krautavėse explodavo dinamitas. Explodizios 7 žmonės liko užmūstų, sužeistų gi yra daug.

Į Pagal pagarsintas statistizkos biuro žinias, pereituose metuose vidurinėse Indijų provincijose nuo bado pasimirė 1100000 žmonių.

Į Berlyne nusprendė dirbdinti geležinkelio linijas po žeme. Parizijoj toki požeiminiai geležinkeliai jau padirbti.

Į Britiztame kanale siautė baltos vėtros ir per tai visi susine žimai tarp Prancuzijos ir Anglijos liko pertraukti.

Į Priezasai Bilbao, Sziaurinė Izpanijos pakrantėse, paskendo su visais žmonėmis anglišką laivą Avlona.

Į Netoli Orano, Algerijos pakrantėse, paskendo italizkas laivas "Seilla". Su juom paskendo ir szezai žmonės.

Į Pietinėj Italijoj vulkanas Vezuvius vėl atgijo ir pradėjo mėti ugnį.

Atsaukimas.

"Lietuvų", nr. 22 vazeori, korespondencijoj ties Havrebilli visai neteisingai aprasyta apie lenkizką balių, ant kurio balių susirinkę visai ne graži užsilaikė ir vienas lenkiztės karizgys buk sužeidė tikrų lietuvių, drozdžiamas jam su stiklu į galvą. Viaskas tas neteisėb. Susirinkę ant balius užsilaikė gražiai ir ant jo visai ne buvo svaiginančių gėrymų, pardavinėjo vien sodą. Teisybė, buvo tų dienų muszynėse, bet ne ant lenkų balius, tik patalietuviai tarp savęs susimūstė ir tos jų muszynės staitiko ne ant lenkų balius, bet ant uolizios, pusė mylios nuo halles, kurioj atsiuvo lenkų balius.

Tų viską balių patvirtinti policistas buvo ant balius, teipogi reporteris anglišką laikraštį "Evening Gazette".

Labai mums ne malonu, jeigu reikia atsaukti neteisingus faktus korespondencijose. Laikraštis paskirtas platinti tiesybę o ne melo. Korespondentai turi žinoti, kad rasant į laikraštį, ne galima ne ant labiausiai nekenčiamų, ant jų pamokinimo, rasziti neteisėb. Neteisėb vis turi išeiti į aiskzė Red.

Vietines Zinios.

— Pereitos pėtyzios dieną pasibaigė prova Jono Adomaičio, buvusio leukizsko Žvėzko bibliotekoriaus, apskysto už bjaurius darbus su nemetėse mergaitėms. Prova buvo ant vieno skundo, o skundu yra dar keturi. Sudas pripažino apskystą už kaltę ir nusprendė į Jozeto kalėjimą ant neapbūdėdmo laiko. Kitų skundų todėl ne reiks jau perkartinti.

— Gyvenantis pnr. 320 May str. Valentinas Valinski pereitos nedėlios vakarė nuėjo su žiburiu į kelnorę prisileisti alaus. Tuom tarpu mat nuo pertruktus duos priejo gazo, kuris ir užsidegė. Ugnis rods ne daug bėdies pridirbo, bet už tai pats Valinskis gana skaudžiai apdegė.

— Į salianų lietuvio Teliko Stook Yardz distrikte, atskiraukė du vagiliaus su uždegtais vadais ir iz revolverio paszovė salianinką. Policija sūmė koki ten jai žinomų vagilių, Coleman, kurį laiko už vieno iz užpuolį ant Teliko saliano.

— Alefincanzios nedėlios dieną siriai apvaizkezijsa savo patro no, Savento Patriko dieną. Aiziskos draugystės rengia didelę parodą, kurioje dalyvaus 40000 žmonių.

— Pereitos nedėlios dieną Chicagoj siautė smarki vėtra, kuri pridirbo bėdies ant 2800000. Vėjus nutraukė telefonų dratus; parkuose nufužė ne mšai medžiai.

— South Chicagoj, ant Baltimore & Ohio geležinkelio liko pervažuotas ir užmūstas bėguncio traukis ant vietos foremonas Iroquois Furnace Co. Jozas Schulz.

— Pa. 459 ant Madison ul., "Famous" skilbinyzios atsitiko baisi eksplozija, kurios 8 ypatos liko užmūstos, o 25 sunkiai apklutos.

Drangysziu Reikalai

Chicago. Dr. Mot. Valanczauko žemaišis Ysakup, turs pėima sūrybaliu nedėlio, 31 balandžio, 1901. Balyztyne se. Jurgio saleje, Stierla ul. ir Auburn ave. Prades 4 val. po pietu. Itepa vyrams 25c, moterims ir merginoms dykal. Vias lietuvius ir lietuvaites asirginti kvieziats atsilankyti. (4-19) KOMITETAS.

Chicago. Dete Lioosybs turs apvaizkezijsa Izpanijoj savo nuzios tautizkos veltavus 24 d. Gegulio, 1901 m. National saleje, 385 Centre ave., kerle 1805 ul. Todel moidia visu Chicago lietuvizsko drangysziu toje diene nedaryti apvaizkezijsu ant baliu, idant vieni kitems galetu padeti. Su gudone, Dr. M. Lioosybs.

Lietuvizkas Republikonizkas Kilbas 9 vardos laikys susirinkima del visu lietuviu Seimacilio Halej 632 S. Canal st., ant 8 ad. subotas vakare, 14 d. kovo. Vias uolizciais pributi.

Su gudone, J. Seematis, Prez.

Didelis apvaizkezijsimas. Nedėlioje, 17 Kovo, Mt. Carmello lietuviai rengia apvaizkezijsima ir prakabai, knr kalbos Dr. J. Zelviene ir P. Mikolajis apie musz tautos reikalus. Susirinkimas bus ant Kuores sales priezasai rubej ir prasides ant 7 val. vakare. Inegla vyrams 10 ct. Moterims dovana.

Vias lietuvius ir lietuvaites nuosiz dital uolizciais.

KOMITETAS.

Susirinkimas. Pittsburgh, Pa. Kuopa T. M. D. Jakijs savo metini susirinkimas 24-4. Kovo 1901, 7 adyna vakare salej Vytasuo mokslo draugijos, 2124 Forbes st. Ant susirinkimo bus ir kalbotojai, todėl yra užprasomi visie b skirias, vyrai, moterys ir merginios ir lietuvaites ir aplinkines susirinkti. Vardan kuopos.

K. Gediminas, rasi.

Nauja Drangyste.

Kensington, Ill. Kovo 3, 1901 m. susiverte nauja drangyste vardo szv. Vinc. Ant pirmo susirinkimo pajizraze 24 sanariai ir izrinko administraciją iz sekančiais ukeis. Kas. Klimavicius prez., Stan. Vedluga vice-prez., Vinc. Mededa rasi., Tam. Petkevičius knygmu., Ad. Urbonas kasiar., Ant. Maslauskas, Felix Putrinskas ir Jozas Bruzas kaos daziuoretis, Mik. Kudaraicius marasizka, Ben. Ropolis teidariu, Bal. Tamosaitis policijantu. Mieris drangystes: paszala ligoje ir posmer-tine. Istejimas \$1.00; mescinies 25c. Susirinkimas laikiu pirmoje nedėlioje kiekvieno mescio, po nr. 2405 Kensington, ave., Kensington, Ill. Todel uolizciais vias aplink gyvenančius lietuvius ateiti ant susirinkimo ir prisizinti prie naujos drangystes.

Vinc. Moteda, rasi.

Aukos ant kankintinai.

Pagal "Lietuvos" nr. 10 buvo redakcijoj, \$17.35

J. Maczinskis, Tariffville, Conn.	50c
K. Miczuda, Westville, Ill.	45c
S. Bardevičs, Binghamton, N. Y.	25c
M. Daukšas	25c
M. Juszka	25c
K. Kulbis	25c
J. Makasvaskas	25c
J. Ziboris	25c
J. Harzevičs	25c
O. Daukšas	15c
M. Valiekanas	25c
P. Stankalavicius	25c
P. Juszka	25c
M. Bubas	25c
M. Daukšas (12m.)	10c
P. Valunevičs	25c

Aukos ant D-ro Kudirkos paminklo.

Suzygiolj buvo "Lietuvos" redakcijoj, \$17.35

K. Miczuda, Westville, Ill.	50c
S. Bardevičs, Binghamton, N. Y.	25c
M. Daukšas	25c
M. Juszka	25c
K. Kulbis	25c

Pajieszkajimai.

Pajieszkau savo brolio Kazimiero Rimkus, kure 12 Rujpuzio 1900m. iszvaizdė į Chicago ligonbuti. Jis paeina iz Kauno gub., Raseiniu pav., Kaitlenuo vol., kaimo Vitagolus. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinia ant adreso: M. Rimkus, Alderose, Ind. Terr. (5-3)

Pajieszkau savo tevo Motiejaus Szalciaus, Suvalku gub., Marijampoles pav., Klebzisko k. kaimo Szaltiniazikis; 2 metai atgal gyvena iz Carbondale, Pa. Kas man apie jį duos žinia uolizciais tam \$1.00. Mano adresas: Charles Szalciaus, 235 Low Quarry st., Hamilton, Scotland. (5-3)

Pajieszkau Jono Globio, Kauno gub., Raseiniu pav., kaimo Kelmėnos, 10 metu kaitas teiks duoti žinia ant adreso: M. Rimkus, Alderose, Ind. Terr. (5-3)

Pajieszkau savo svogerio, Jurgio Boblio, Suvalku gub., Pajevonio parap. gyvena South Fork Pa. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinia ant adreso: Peter Kemner, South Fork, Pa. Box 291.

Pajieszkau Jono Kulino, Kauno gub., Raseiniu pav., iz miestelio Stielio, Jis duos žinia iz Hazelton, Pa. Kas apie jį duos žinia gaus \$5.00.

Pajieszkau savo brolio Jono Barausko, Kauno gub., Raseiniu pav., Szerlanke kaimo; gyvena Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinia ant adreso: Pilar Barauskas, 218 Broad st., West Hazelton, Pa.

Pajieszkau savo draugo, Andriaus Viciusko, iz kaimo Dvilikiu, Pakuonės parap., Suvalku gub. Teiks atsisaukti ant adreso: Jozas Garmus, Box 412, W. Scranton, Pa.

Pajieszkau Juono ir Adomo Buloto ir Petro Brungos, visi Suvalku gub., Marijampoles pav., gm. Mikalizko, gyvena Brooklyn, N. Y. Teiks atsisaukti ant adreso: Joz. Kizius, 18 Parker st., Scranton, Pa.

BIOLOGIA.

Mokslas apie gyvus daiktus.

Pagal prof. Nusbaumą

Tokių panašumų yra ir daugiau tarp tų augmenų ir gyvūnų; teip viename, kaip ir kitame organizmų skyriuje yra išemimal ir tikro skirtumo tarp augmenų ir gyvūnų is tikro nėra.

Labai seniai, kaip rodo istorija mūsų apgyventos žemės, buvo laikai, kada ant viso žemės paviršiaus ne buvo nė jokių gyvūnų organizmų. Su laiku, atsiradus tinkamoms sąlygoms, pasirodė pirmutiniai gyvi organizmai, is pradžių mažyčiai, turinti kuo prachiausia sudėjimą arba organizaciją. Organizmėliai tie is pradžių ne turėjo atsižymintų ypatybių nė gyvūnų, nė augmenų. Is jų pirmutinių organizmų, per ilgą laiką, besivystidami dvejopai, išsidirbo kiti organizmai ir juo toliaus, juo augstėses organizacijos: vienoj pusėj augmenys, kitoj gi—visi gyvūnai. Suprantate todėl, kad jeigu abudu skyril organizmų svieto, esanti ant žemės paviršiaus, išsivystė is pirmutines organizmos medegos, tai turėjo užlaikyti ir tulas ypatybes prilygstancias teip vienam kaip ir kitam skyrilui. Tas tai ir išaizkina mums priezasties, kurių dėl atrandame daug tokių ypatybių, kokias patinkame lygial tarp gyvūnų, kaip ir tarp augmenų: abudu mat organizmų kunų skyril pasidare per evoluciją is vienos ir tos pačios organizmos medegos. Juo toliaus, juo is žemiausio laipsnio augmenų vystėsi vis augstėnio laipsnio augmenys, juo is žemiausiu gyvūnų vystėsi vis augstėsi žvėrys, skirtumas tarp vieno ir kito skyrilaus organizmų darėsi vis didesniu ir didesniu. Už tai tarp augmenų žemiausio laipsnio ir gyvūnų tokio jau laipsnio, kaip stovindžių artimesnėj giminytojų su pradine organizma medega, skirtumas daug mažesnis, panašumas vienių į kitus daug didesnis. Besivystant ir kylant ant augstėnio ir augstėnio laipsnio augmenims ir gyvūnams, panašumas mažina si ir tie organizmai, paeinanti nuo vienoj pradžios, teip atsitolino, kad tarp jų išnyko panašumas.

V. Organiska celė, kaip pamatas augmenų ir gyvūnų kuno.

Nupjaukime su aštrių peiliu šmotelį augmenis lapo, virkštes arba kitokios dalies ir pažirekime per mikroskopą arba padidinantį stiklą. Pamatsime, kad visa augmenis dalelė susideda is daugybės daugkančių kunelių esančių sale viens kito; kiekvienas toks kunelis susideda is turinčios plėvinę sieną akutės pripildytą viduryj tiršta, permatoma medega, arba teip vadinama plazma arba užmauga. Plazmoj yra paprastai kietesnis už kitas dalis grumelėlis vadinamas branduoliu. Pas zalinojančius augmenis jų plazmoj yra teipogi smulkus žali grumelėliai, nuo kurių paeina augmenis žalumai.

Tuli smulkus augmenėliai, kaip antai tuli per mikroskopą tik matomi vandeniniai augmenėliai, grybeliai, bakterijos, susidėda tik is vieno tokio aptraukto plėve kunelio, kurio viduryj yra plazma ir branduolių. Kiti vėl truputį didesni augmenys, kaip antai maurai ir kitoki, yra sudėti is dviejų, kelių arba kelių desimčių tokių kunelių teip sujungtų, kad tveria viena kuno. Dideli gi augmenys, kaip antai medžiai, susideda is milijonų tokių kunelių, kurie kiekvienoj augmenis dalyj kitoki turi pavidalą: paveikslai, lapuose jie yra kitoki negu žievėj, šerdij arba virkšėjoj. Tie smulkus, tik per gerai padidinantį stiklą matomi kuneliai, is kokių susideda augmenų kunas, vadinasi organizmiskos celės arba kamaraitės, arba tiesiog celės.

Jeigu teip jau su aštrių peiliu nupjaukime šmotelį odos, smegenų, raumenų, kaulų arba kitokių kuno dalių žvėries arba kokio nors gyvūno ir pažirekime per mikroskopą, tai pamatsime, kad jis susideda is labai smulkų kunelių esančių sale viens kito, turindžių visokerpą pavidalą. Kiekvienas is tokių kunelių tankiai turi plėvę is kraštų, tankiai gi yra be jokios plėvės, susideda is tirštos, bet skystos permatomos medegos—is plazmos, kurioje paprastai yra apvalus branduolių. Kunas tūl smulkų žemesnių gyvūnų, kaip antai Euglenos, infusorijų susideda tik is vieno tokio kanelio turinčio plazmą ir branduolį, o kaip kada ir plėvę juos uždegandiu. Kiti vėl didesnių gyvūnų kunas susideda is dviejų, kelių, keliolių arba kelių desimčių tokių kunelių sujungtų į vieną krūvą. Kunas gi augstesnių žvėrių ir žmogaus susideda is milijonų tokių kunelių, kurie kiekvienoj kuno dalyj turi kitoki pavidalą: kitaip išrodo tie kuneliai smegenyse, kitaip raumenyse, dar kitaip kauluose.

Tie gyvūnų kuno sudėtiniai, matomi tik per padidinančius stiklus, teip kaip ir augmenų sudėtiniai, vadinasi organizmiskos celės, arba tiesiog celės arba kamaraitės. Taigi kunas augmenų ir gyvūnų, teipogi ir žmonių susideda is smulkų tik per gerai padidinančius stiklus matomų dalelių, sudėjų kaip plytos murinėse sienose, vadinamų celėms. Žemiausio laipsnio augmenys ir gyvūnai susideda is vienos celės ir todėl juos vadina vienceliais, prie tokių priguli, paveikslai: maurai, bakterijos, infusorijos ir t. t. Augstėnio laipsnio susidedanti is didesni is mazesnio skaitliaus, teipogi ir is milijonų celių, vadinasi daugceliais.

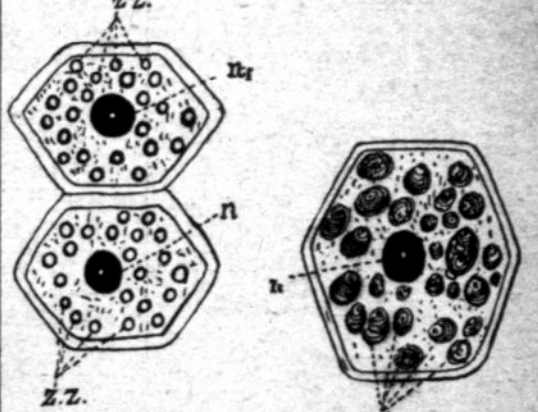
Daugeliuos organizmus galima prilygti prie murinės triobos pastatytos is daugybės plytelių visap sudėtų. Is atskirų plytų sudėti pamatai, stulpai, sienos ir lubų su gaubimas; is jų padirbtos sienos paskirstancios kambarius, atskiriančios priemene nuo kambarių; kaip kur sienoje yra skyklės langams, durims ir t. t. Teip ir kunas daugeliu organizmų susideda is daugybės smulkų dalelių, matomų tik per padidinančius stiklus,

vadinamų celėms, kurios visap tarp savęs yra susijungusios, tveria visokius kuno organus, apskrieja lomas ir skyklės teip kaip triobos sienose plytos apskrieja skyklės langams ir durims.

Kiekviena organiska celė, ar tverianti augmenų ar gyvūnų kuną, susideda, kaip jau pamatinome pirmiau, is medegos per pusę skystos bet tirštos, permatomos, vadinamos plazma. Viduryj plazmos yra medega

tvirtėse, tirštesnė vadinama branduoliu, kuriame yra paprastai vienas arba daugiau smulkųjų grumelėlių vadinamų branduolieliais. Sale branduoliu, plazmoj yra dar smulkesni už branduolielius grumelėliai vadinami viduriniais dalelėmis. Teip plazmoj, kaip ir branduolių, branduolių, jo—branduolių, C. S.—vidurinės dalelės. yra daug visap susipainiojusiu kaip vortinkliai siulelių, tarp kurių yra skystos dalyos.

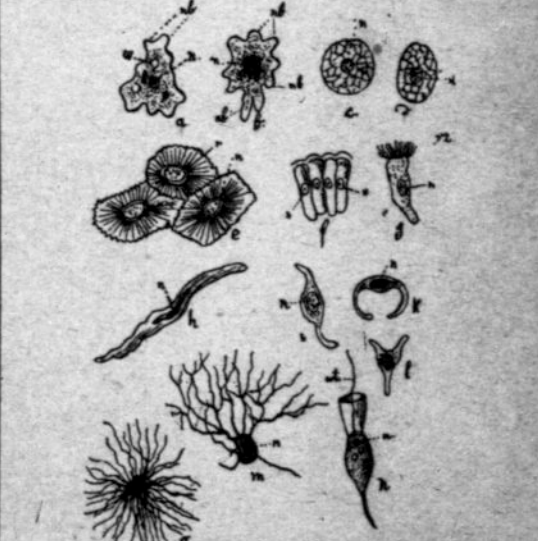
Augmenų celėse plazma apsausta išlaiko plonesne ar storesne plėve, kaip kada kieta, sumedėjusia, kaip tai yra celėse tveriančiose medj. Plazmoj celės yra smulkios, grūduliai medegos žaliu parvuojancios

I. Dvi sujungtos augmenis celės. II. Augmenis celė turinti turinčios: n—branduolių ir n'—branduolių, p—plazmą. Matomos per mikroskopą.

augmenis, vadinamos chlorofilium. Aparto, plazmoj daugelio augmenų yra dar smulkus grumelėliai krakmolo, kaip antai bulvių arba ryžių celėse, kruoputės taukų, grūduliai parvų; nuo tų parvinių grūdulių paeina parva žiedų lapelių, teipogi gelsva arba rausva parva lapų rudenyj. Gyvūnų celėse tan augmenis apskriejančios jas plėvės nėra; plazma jų teipogi gali turėti visokias medegas, kaip antai: lašelius taukų, parvų kruopelės, nuo kurių paeina visokios gyvūnų parvos, kaip antai margi ir žibanti sparnai drugių arba paukčių plunksnų, odos parva, parva plaukų, akių, visokių rasų žmonių ir visokių veislių žvėrių.

Celės buvo visokero pavidalo. Buva apvalios, apskritios, pailgos, kubiskos, suplotos kaipi tolyzaitės arba kaipi griežiniai panašūs į pinigus, tokios panašios į pinigus celės yra kranjuose, nuo jų paeina raudona kraujo parva, jas vadina raudonais kraujo grumelėliais; kaip kada buva pailgos, užsimalintos galuose, buva ir ilgos panašios į siulus, is tokių yra antai mūsų raumenys, pasitaiko ir turinčios išaugas, sudėtas kaip žvaigždučių kraštai, tokias ir vadina žvaigždinėmis celėmis, buva ir celės su išiekeruosiomis išaugoms. Kaip kada buva panašios į bertainacius arba į stiklelius su skylute viršui ir tt.

Visokio pavidalo celės. n—reikiia branduoli; n'—kojietis, p—plazmą, k—kietas vėlia. Matomos per mikroskopą.

Celės tankiau yra teip smulkios, kad jų linosems akimis visai ne galima užtėmyti; kaip

